

*Răspund cu plăcere la orice întrebări...
(mai ales dacă sint filmat).*

Mișu Fotino

de vorbă cu
ALECU POPOVICI

L-am întrebat pe fiul meu, microbist de teatru: „ai auzit de Fotino?”

— Sigur, mi-a răspuns el, zîmbind superior. Este Mișu Fotino, acela de la Teatrul Național, de la Teatrul de Comedie, de la „De toate pentru toți”.

— De alt Fotino, n-ai auzit ?

— Nu !...

...Evident, din păcate, tînăra generație cunoaște numai un singur Fotino. Tatăl, „seniorul”, a intrat prea repede în împărăția uitării.

Deci, cu Mișu Fotino, cel tînăr, stăm de vorbă, cu acest uimitor actor, atît de polyvalent și omniprezent. Este bine

cunoscută silueta sa de june-prim comic, semănînd puțin cu Fernandel și arborînd „hallo”-ul vibrației lirice a lui Beligan. Și-a transformat repede o anumită particularitate (poate defect) de dicție în calitate, și a cucerit publicul. Așa cum l-a cucerit și pe semnatarul acestor rînduri, care acum 15 ani, l-a invitat să interpreteze rolul principal într-un „musical” — **Băieții de la mansardă**, după ce-l văzuse numai într-o singură reprezentație. Atunci a apărut Mișu Fotino în București, alături de o altă debutantă, Coca Andronescu, de Dabija etc, etc., înfruntînd

Am debutat alături
de tata !... Semă-
năm ?

și dificultățile muzicale iscate de creația unui tînăr cuplu de compozitori : Radu Șerban — Vasile Veselovski.

— Îți mai amintești de copilărie, Mihai Fotino ?

— Desigur. M-am născut în București în septembrie 14, în anul, nu e un secret, 1930. Pe atunci tata era directorul unui teatru Național din provincie. Sau poate la Teatrul Mic. Sau poate era lancovescu director, și tata salariatul lui. Cînd era lancovescu director, cînd tata....

Am urmat școala primară la trei sfinți: „Sfîntul Iosif“, „Sfîntul Andrei“ și „Sfîntul Calist“, deși nu eram deloc dus la biserică.

— După cîte știu ai avut un debut teatral cu totul și cu totul precoc.

— Exact. Am debutat în anul 1937, adică la vîrsta de 7 ani, în piesa **Coloniale**, alături de Maria Filotti, Talianu, Maximilian, Nora Piacentini și o tînăra „speranță“ — Silvia Chicoș. Noi, eram doi Fotino, tatăl și fiul. Din această pricină am întrerupt temporar studiile clasei I-a. Dintre creațiile primei vîrste îmi amintesc și de participarea mea la un film, în care rolul principal îl juca Mihai Popescu : **Doamna de la etajul II.**

Am urmat apoi la liceul „Matei Basarab“ (în această perioadă locuiam

Dacă-mi pare rău că n-am făcut Insti-
tutul ?

în Popa Nan) și, cum nu se poate mai firesc, doream să fiu actor. În 1948 am absolvit liceul.

— E adevărat că n-ai absolvit Institutul de teatru ?

— Am intrat la Institut, în perioada în care rector era marele actor Storin. În clasă eram doi copii de actori, al doilea era Nică Ciprian. Asistenți, Costache Antoniu, Fory Etterle. (Bineînțeles, problema mea principală era : dicția.) În această perioadă jucam în comedia franțuzească **Clasa a 8-a B**, alături de Radu Beligan și de Vasiliu-Birlic. Aici s-a petrecut un fapt vrednic de a fi relatat: l-am înlocuit în rol pe propriul meu tată, care se transferase la Teatrul Național. Într-o dimineață bătrînul Coty Hociung m-a chemat la teatru, m-a machiat și am intrat în rolul bătrînului intendent, pe care-l jucase Fotino-se-

nior. În aceeași companie, adăpostită în sala actualului Teatru de Comedie, am făcut regie de culise, alături de Ion Vova. Ultimul spectacol se numea, fatidic, **Rușinea familiei**. Au început turnările la filmul **Răsună valea**. Tata se mutase la Teatrul din Brașov. Eu am plecat după Radu Beligan, la filmare, în munți. El, în rolul principal, eu, în figurație. Și astfel, am fugit de la Institut, pentru a mă dedica figurației de film. M-am întors, cu un certificat medical în regulă, dar... maestrul Storin mi-a spus că trebuie să repet anul. M-am supărat pe această „nedreptate” și am plecat la Brașov, la tata. Înțelegeam să repet o clasă la liceu, dar nu la Institut.

— Nu-ți pare rău că n-ai terminat Institutul ? Poate ți-ai fi corijat din timp defectul de dicție.

— Nu-mi pare rău. În loc să precipit cuvintele, poate aș fi ajuns să gra-
seiez !

La Brașov, am colaborat mult cu directorul de atunci, Puiu Maximilian. Am fost zilier, am făcut figurație, regie de culise. De la 1 ianuarie 1950 am apărut însă pe statele de salariu ale Teatrului din Brașov, ca actor. Aici, la 21 de ani, l-am jucat pe Agamiță Dandache, avîndu-l partener printre alții și pe tata, în Trahanache. Eu, însă, jucam după cum se vede personajul mai... vîrstnic. Și astfel am mai jucat în **Mincinosul** (Lelio), **Ultima oră** (Profesorul Andronic), **A 12-a noapte** (Sir Andrews), Rică Venturiano...

În **Ultima oră**, în unul din cele mai iubite roluri, l-am dublat pe tata. Dar el era puțin cam vîrstnic pentru rolul lui Andronic. Regizorul Mihai Zirra m-a pus să repet pe ascuns același rol. Tata a jucat numai un spectacol... Foarte mult m-a ajutat, în evoluția mea artistică, Puiu Maximilian, veritabil om de teatru. Dintre bunele amintiri ale vieții mele artistice din provincie, multe se leagă și de regizorul Val Mugar.

— Și cum ai ajuns în Capitală?

— Evident, prin concurs. În anul 1956, Sică Alexandrescu, care mă văzuse în **Ultima oră**, m-a invitat să dau concurs la Teatrul Național. Se repeta **Steaua fără nume**. Radu Beligan, deținătorul rolului principal, urma să plece la un curs de specializare cinematografică, iar pe mine mă vedea Sică Alexandrescu, drept înlocuitorul său. Am dat concurs și am intrat, împreună cu Coca Andronescu, Draga Olteanu și Matei Alexandru.

La Brașov jucasem repertoriul în care strălucea Radu Beligan, la București. Am repetat multă vreme în **Steaua fără nume**, și, într-o zi, când mi-a sunat ceasul, am jucat și eu rolul profesorului Miroiu.

— Moștenirea numelui Fotino e un avantaj?

— Un avantaj și totodată un dezavantaj. Dezavantajul îl datorez acelor care l-au văzut pe tata și mă compară. De altfel, cred că, în afara numelui, am moștenit puțin, actoricește vorbind, de la părintele meu. Poate involuntar unele gesturi, unele ticuri.

— Să ne reamintim palmaresul tău bucureștean.

— **Discipolul Diavolului, Surorile Boga** și apoi altele.

— Ești cotate drept cel mai... „colaborator” actor bucureștean.

— Cred că ai dreptate. Joc pe cinci scene. Să le numărăm : două ale Naționalului, una a Teatrului de Comedie, una a Teatrului Savoy, și, mai recent, pe scena Teatrului Mic, unde l-am înlocuit pe Florin Vasiliu, temporar bolnav. Mi s-a întâmplat să joc în aceeași săptămână și în Capitală și pe câte două scene din provincie.

— Cum te descurci ?

— Greu, dar merge. Îmi place diversitatea. Cel mai mare compliment mi l-a făcut odată Nic, suflerul, care nu m-a recunoscut în scenă, în rolul lui Christy din **Discipolul Diavolului**.

Facem „de toate pentru toți” cu Coca Andronescu, alături de care sînt pe „unde” nu crezi...

Pentru Silvia Dumitrescu-Timică duc și tava...

La televiziune m-am însurat cu Helena Stana Ionescu într-un „show”. Eu eram mire, dar „invitat”...

*În fața regizorului Giurchescu... jos
pălăria !*

— Cel mai bun rol ?
— Ultimul: cel din **Croitorii cei mari
din Valahia.**

— Au fost și roluri proaste ?

— Desigur.

— Care ?

— Ce lapsus ! Le-am uitat...

— Cum te-ai autocaracteriza artistic ?

— Cred că sînt un actor mai mult
liric, de unde și atracția mea pentru
dramaturgia unui Cehov, Sebastian.
Prefer zîmbetul, hohotului de rîs.

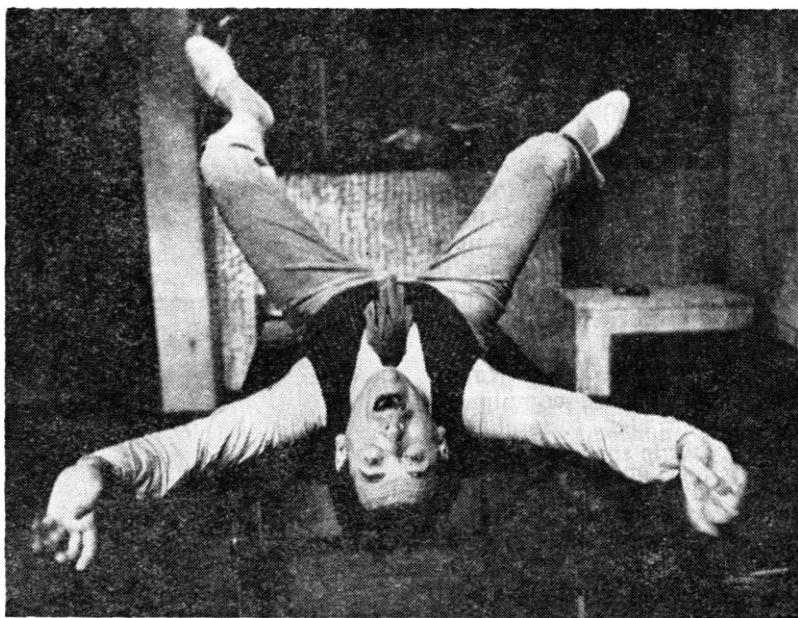
— Te apropii repede de un rol ?

— Formidabil. Am o memorie se-
lectivă, rețin fulgerător un text. În-
tr-o piesă de Horia Lovinescu, în
care a trebuit să intru imediat, mi
se dădeau din culise indicațiile de
mișcare.

— Care e regizorul căruia îi dato-
rezi cel mai mult ?

— Sică Alexandrescu, cel care a
fost motorul carierei mele artistice.
Apoi am lucrat, cu mult spor și efici-
ență pentru mine, cu Lucian Giurches-
cu.

*Face parte din antrenamentul meu
zilnic*

A fi sau a nu fi automobilist...

— Partenerul ideal ?

— Probabil că bănuieți răspunsul :
Coca Andronescu. Amîndoi am reușit
la același concurs și apoi... n-am reușit
să ne certăm pînă astăzi.

— Cochetezi și cu celelalte arte ?

— Mă împac foarte bine cu ra-
dioul și cu televiziunea, și, mai puțin
bine, cu cinematografia. De ce ? Din
1 001 motive. Primul : nu sînt che-
mat ! Am jucat în cîteva filme, nimic
interesant, nimic semnificativ.

— Ești un adept al așa-numitului
teatru modern ?

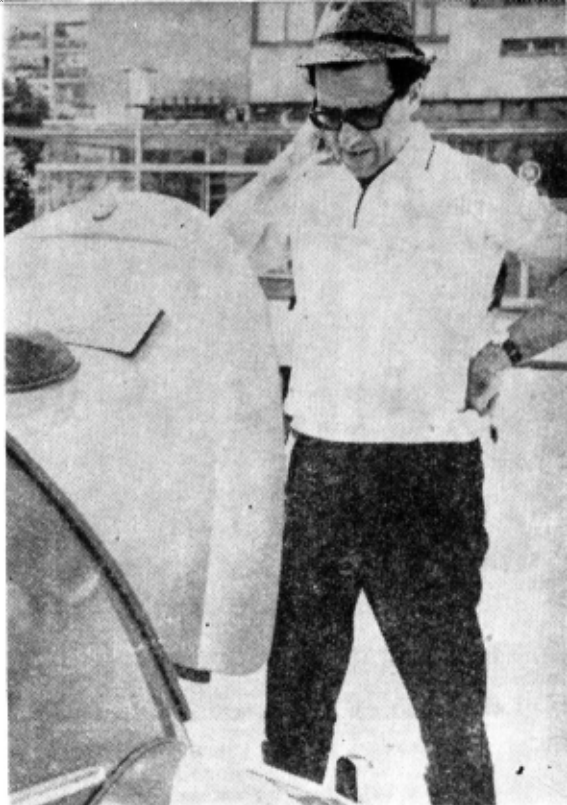
— Să-ți explic. La început, de pildă,
nu mi-a plăcut de loc teatrul lui Iones-
cu. Poate nu l-am înțeles eu. Jucînd
în **Regele moare** (în locul lui Răuțchi)
trebuia să stau, în calitate de guard,
tot timpul spectacolului în scenă. Și
tot știind, m-am îndrăgostit de piesă și
de teatrul lui Ionescu. În materie de
spectacol, cred că se caută prea mult.
Nu cred că filmul sau televiziunea pot
face concurență teatrului. Dacă există
vreun rău, pe acesta și-l face teatrul
singur. Spectacol esențializat ? Oare
la circ animalele se vor înlocui cu pa-
nouri pictate, iar saltul mortal cu e-
fecte de lumini ? Nu sînt un tradițio-
nalist și nu pledez numai pentru for-
mulele clasice, dar cred că nu e ne-
voie neapărat să fim teribiliști. Și apoi,
pînă la urmă, teatrul se face tot cu ac-
tori. Nu cred în folosirea pe scenă sau
în film a unor interpreți amatori, re-
coltați din stradă. Aceasta e o modă
co **maxi și hoola-hoop!**

— Ești un actor mulțumit ?

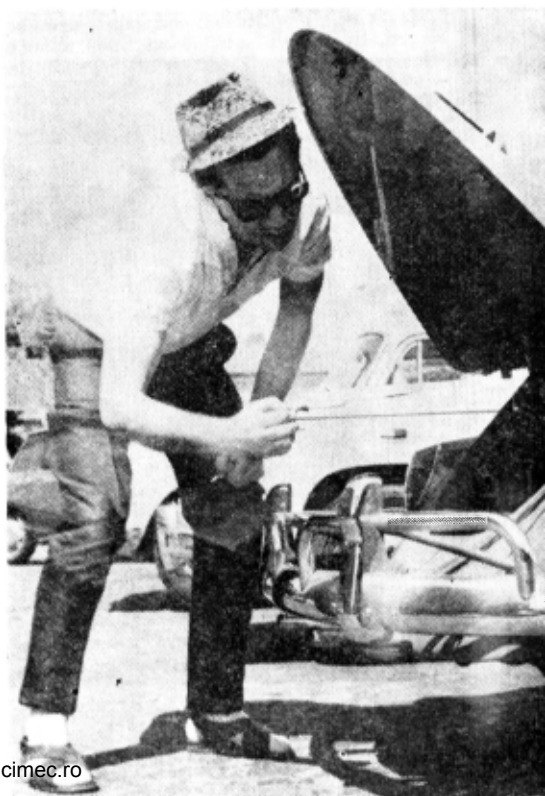
— Da.

— Ce ai vrea să joci ?

— Nimic. Aștept. Nu mă gîndesc...
Să nu mă întreb de rolul visat, pentru

...Și totuși se mișcă...

Soțiile întîrzie totdeauna

Așa o să mă văd pe micul ecran !

că nu vreau să-l spun. Nu vreau să te fac să rîzi. E o taină a mea.

— Ce-ți place mai mult ?

— Să joc.

— Ce-ți place mai puțin ?

— Mitocănia, grosolănia, trivialitatea.

— Ai vreun „hobby” ?

— Cînd să mai am ? Fac totuși în timpul liber colecție de timbre. Îmi place muzica ușoară, dar nu cea... pop.

— Vrei ca, în încheierea acestei convorbiri, să evoci figura celui care a fost Mișu Fotino — senior ?

— Îmi vine greu. Era un actor de o mare bunătate, de o mare căldură, care știa să aducă în scenă o naturalețe, o bonomie ce nu se mai întîlnesc astăzi. Actorii cu un asemenea filon ar trebui îngrijiți în „rezervații” speciale. Un actor poate de tipul lui Raimu. Cred că în afara marilor succese (**Fracul, Prostul, Punctul negru**) rolul care l-a caracterizat cel mai bine a fost **Papa Lebonnard**. De la tata poate am moștenit unele calități, dar marele model, idealul meu artistic a fost și rămîne Radu Beligan.